



A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi
İşletme Lisans Programı
2016-2017 Öğretim Yılı Bahar
Dönemi

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

Prof. Dr. Özlem Atay

İş Tel: 595 12 43

E-Posta Adresi: ozlematayozkanli@yahoo.com

Öğrenci Görüşme Yeri ve Saati: 323 No'lu Oda, Pazartesi 08:30- 09:30

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, öğrencilerin insan kaynakları yönetimi sürecinin niteliği, temel kavramları, işlevleri, başlıca sorunları ve alandaki çağdaş yaklaşımlarla ilgili ayrıntılı bilgi edinmelerini sağlamaktır. İnsan kaynakları yönetimi düşüncesinin tarihsel gelişimi incelenerek, sanayi toplumunun geçirdiği dönüşümlerin anlaşılması, kuramsal tartışmaların ve işletme uygulamalarının değerlendirilmesi mümkün olacaktır. Bu ders kapsamında, öğrencilerin insan kaynakları yönetimi işlevlerini, işletmelerde uygulamalarına olanak verecek bilgi ve yetenekleri geliştirmeleri hedeflenmektedir.

İşlenecek Konular:

Bu derste işlenecek konular aşağıda verilmiştir:

- 1 İnsan Kaynakları Yönetimine Giriş
 - 1.1 İnsan Kaynakları Yönetimi Tanımı ve Personel Yönetimi ile Karşılaştırılması
 - 1.2 İnsan Kaynakları Yönetiminin Önemi, Konusu, Kapsamı, İlkeleri, Örgütlenmesi
 - 1.3 İnsan Kaynakları Yönetiminin Tarihsel Gelişimi
 - 1.4 İnsan Kaynakları Yönetimi İşlevleri
 - 1.5 Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi
- 2 Kadrolama
 - 2.1 İş Analizi
 - 2.2 İş Etüdü ve İş Tasarımı
 - 2.3 İnsan Kaynakları Planlaması
 - 2.4 İnsan Kaynakları Sağlama ve Seçme
 - 2.5 İnsan Kaynakları Hareketliliği
3. Geliştirme
 - 3.1. Örgütsel Sosyalleşme ve Kariyerler
 - 3.2. İnsan Kaynakları Başarı (Performans) Değerlemesi
 - 3.3. Hizmet İçi Eğitim

- 4. Ücret Yönetimi
 - 4.1. İş Değerlemesi
 - 4.2. Ücretleme
 - 4.3. Ücret Sistemleri ve Sosyal Yardımlar
- 5. Yönlendirme
 - 5.1. Güdüleme
 - 5.2. Önderlik
 - 5.3. İletişim
- 6. Çalışma İlişkileri
 - 6.1. Sendikalar ve Toplu Sözleşme
 - 6.2. Personel Sağlığı ve İş Güvenliği
 - 6.3. Şikâyet ve Disiplin

Dersin Gereklere:

Bu derste, öğrencilerin dersi sürekli izlemeleri ve not tutmaları önem kazanmaktadır. Her derse gelmeden önce bir sonraki dersin incelenmesi, öğrencilerin konuyu kaynak kitaplardan okuyup gelmeleri yararlı olacaktır. Derse öğrencinin katılımı (katkı, soru sorma, öneri... vb.) beklenmektedir. Dersin akışı içinde öğrencilerden değişik konularda ödev hazırlamaları ve bunları sınıfta sunmaları istenmektedir. Yapılan bu ödevler, sunuşlar ve derse devam durumu öğrencilerin dönem sonu başarıları değerlendirilirken göz önünde bulundurulacaktır.

Yararlanılacak Kaynaklar:

Derste öğrencilerin yararlanabileceği temel kaynak olarak aşağıda künyesi verilen kitap önerilmektedir:

Prof. Dr. Halil Can, Prof. Dr. Şahin Kavuncubaşı, Dr. Selami Yıldırım; **Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi**, Ankara, Siyasal Kitabevi Yayını, 8. Baskı, Ankara, 2016.

Bu kitaptaki konuların Powerpoint sunum slaytlarına aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

<http://www.baskent.edu.tr/~sahin/iky.html>

Ancak, derste öğretim üyesi temel kaynakta yer almayan bilgiler de aktaracaktır. Öğrenciler, derslerde işlenecek bütün konulardan sorumludur. Bu nedenle, öğrencilerin dersleri düzenli olarak izlemeleri ve not tutmaları önem kazanmaktadır.

Öğrencilerin temel kaynağın yanında yararlanabileceği diğer kaynaklar aşağıda sıralanmaktadır:

Türkçe Kaynaklar

- ACAR, C.A., ÖNCE, S., ERDEMİR,E., **Ücret ve Ödül Yönetimi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2012.
- AKTAŞ, Y.; CESUR, E.E.; CESUR, E.; ÖZKAN, E.; SOYSAL, P., **Bir Bakışta İnsan Kaynakları Yönetimi**, Dora Yayınları, 2015.
- ALDEMİR, C., ATAOL, A. ve BUDAK, G.; **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Barış Yayınları, İzmir, 2001.
- ALTI, D., **Yetenek Yönetimi İnsan Kaynakları Yönetiminin Yeni Vizyonu**; Crea Yayıncılık, 2012.
- ARICI, S., **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Artikel Yayıncılık, 2016.
- **Arthur Andersen 2001'e Doğru İnsan Kaynakları Araştırması**, İstanbul, Sabah Yayınları, 2000.
- ARTAN, S.; **Endüstri İşletmelerinde Ücret Yönetimi ve Türkiye'deki Uygulama**, Eskişehir, E.İ.T.İ.A Yayınları, 1981.
- ASLAN B., **Bulmacanın Eksik Parçası: Birleşme ve Satın almalarda İnsan Kaynakları**, Ankara, Siyasal Kitapevi, 2004.
- ASLAN, Ö.; **İşte Zor İnsanlar**, Elma Yayınevi, Ankara, 2011.
- ASLAN, Ö.; **İyi Ki Farklıyız**, Elma Yayınevi, Ankara, 2007.
- ASLAN, Ö.; **Bir İnsan Kaynakları Masalı**, Elma Yayınevi, Ankara, 2007.
- AŞKUN, İ.C.; **İşgören Değerlemesi**, Eskişehir, E.İ.T.İ.A. Yayınları, 1978.
- ATAAAY, İ.D.; **İş Değerleme ve Başarı Değerleme Yöntemleri**, İstanbul, İ.Ü.İşletme Fakültesi Yayınlar, 1985.
- ATAAAY, İ.D.; **Ücret Tahmini ve Ücret Sistemleri**, İstanbul, Cihad Matbaası, 1985.
- ATAY, İ.D.; **İşletmelerde İnsangücü Verimliliğini Etkileyen Faktörler**, MESS Yayını, Ankara, 1988.
- AYDIN, V. **İşletme Organizasyonlarındaki Gelişmeler**, Ankara, A.Ü.SBF Yayını, 1973.
- AYTEK, B.; **İşletmelerde İnsangücü Planlaması**, Ankara, A.İ.T.İ.A Yayınları, 1978.
- BAKAN, İ., **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Gazi Kitabevi, 2014 .
- BENLİGİRAY,S. **Yönetimsel Bir Araç Olarak Çok Kaynaklı Geribildirim**, Ankara, Nobel Yayınları, 2013.
- BİNGÖL, D.; **Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler**, Erzurum, Atatürk Üniversitesi Yayınları, 1990.
- BİNGÖL, D. **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta Yayınevi, İstanbul, 1998.
- CAN, H., **Organizasyon ve Yönetim**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011.
- CAN, H., TUNCER, D., AYHAN, D.Y.; **İşletme ve Yönetim**, Ankara, Aslımlar Yayınevi,2011.
- CANMAN, D.; **Personelin Değerlendirilmesinde Çağdaş Yaklaşımlar ve Türkiye'de Kamu Personelinin Değerlendirilmesi**, Ankara, TODAİE Yayınları, 1993.
- CEYLAN, R.; **İşletmelerde Personel Disiplini**, Eskişehir, Net Yayıncılık,1993.

- DANIŞMAN, A., **Türkiye’de İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamaları**, Nobel Kitabevi, Ankara, 2008.
- DEMİRKAYA, H., **Türkiye’de İnsan Kaynakları Yönetimi Anlayışındaki Dönüşümlerin Organizasyonlardaki Yansımalarının Araştırması**, Umuttepe Yayınları, 2015.
- DİNÇ ÖZCAN, E.; ÇETİN, C., **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta Basım Yayım, 2014.
- EKE, A.E.; **Personel Yönetimi**, Ankara. A.Ü.SBF, Çoğaltma: 1989.
- ERDEMİR, E., HAŞİT, G., BARAZ, A.B., TOKGÖZ,N., **Performans Yönetimi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2013.
- ERDOĞAN, İ.; **İşletmelerde Personel Seçme ve Başarı Değerlendirme Teknikleri**, İstanbul, İ.Ü İşletme Fakültesi Yayınları, 1991.
- ERDOĞAN, İ.; **İşletmelerde Kişi Değerlemede Psikoteknik**, İstanbul, İ.Ü İşletme Fakültesi Yayınları, 1990.
- ERGİN, Canan; **İnsan Kaynakları Yönetimi Psikolojik Bir Yaklaşım**, Ankara, Academy Plus Yayınevi, 2002.
- GEYLAN, R.; **İşletmelerde Personel Disiplini**, Met Yayıncılık Ltd. Şti., Eskişehir, 1993.
- GEYLAN, R., TAŞÇI, D., TONUS, H.Z., BENLİGİRAY,S., TOKGÖZ, N., **Örgütlerde İnsan Kaynakları Yönetimi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2013.
- GEYLAN, R., TAŞÇI, D.,KAĞNICIOĞLU,D., TONUS, H.Z., BENLİGİRAY,S., BARAZ, A.B.,ÖZLER, D.E., **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2013.
- GÜBÜZ ÖZİŞİK, Gülruh; **İşletmelerde Ücretlendirmenin İlkeleri**, İstanbul, Literatür Kitabevi, 2002
- GÜNEY, S., **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Nobel Yayın Dağıtım, 2015.
- GÜRER, C.C.; **Personel Seçiminde Görüşme**, İstanbul, Çağlayan Kitabevi, 1990.
- İNCEOĞLU, M.; **Güdüleme Yöntemleri**, A.Ü. Basın-Yayın YO Yayınları, Ankara, 1985.
- KOCABACAK, A.; TOSUN, H. **Dünyaca Ünlü İşletmelerde İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamaları**, Eğitim Kitabevi, 2015.
- KOÇ, H.; **İş ve İnsan İlişkileri**, Gazi Büro Kitabevi, Ankara, 1991.
- LORENZ,F.R., NEUMAN, P.; **İşin Doğru Değerlendirilmesi**, Ankara, MPM Yayınları, 1970.
- MARŞAP, A.; **Yaratıcı Liderlik**, Öncü Kitap, Ankara, 1997.
- NEMLİ ÇALIŞKAN, E., **The impact of strategic human resource management on organizational performance**, Journal of Naval Science and Engineering, 2010, 6(2), 100-116.
- ÖZALP, Ş.; **Hareket ve Zaman Etüdü**, Eskişehir, İşitme Özürlü Çocuklar Eğitim ve Araştırma Vakfı Yayınları, 1980.
- ÖZDEMİR EREL, G.; YALÇIN, M., **İletişimci Gözüyle İnsan Kaynakları Yönetimi**, Mediacat Kitapları, 2014 .
- ÖZGEN, H. Ve YALÇIN, A.; **İnsan Kaynakları Yönetimi Stratejik Bir Yaklaşım**, Nobel Kitabevi, Adana, 2010.
- ÖZKANLI, Ö., **İşbirliği ve Yönetim**, , Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1999.

- ÖZKANLI, Ö. ve ÖNCER, M.; **Ülkemiz İşletmelerinde İş Etüdü Tekniklerinin Uygulanma Düzeyi**, MPM Yayınları, Ankara, 1996.
 - PALMER, M.J.; **Performans Değerlendirmeleri**, (Çev. Doğan Şahiner) İstanbul, Rota Yayınları, 1993.
 - PAMİR, C.; **İş Etüdü**, Ankara, SEGEM Yayınları, 1981.
 - PİŞKİN, M. Ve ÖNER, U.; **Görüşme İlkeleri ve Teknikleri**, A.Ü. SBF Yayını, Ankara, 1999.
 - REFA-İş Etüdü Yöntem Bilgisi- 6 Kitap, Ankara, MPM Yayınları, 1991.
 - SABUNCUOĞLU, Z.; **İnsan Kaynakları Yönetimi**, (7.Baskı), Beta Basım Yayım, 2013.
 - SAĞLAM ARI, G.; BOYLU, Y., **İş Dünyasına Yönelik Yayınlarda İnsan Kaynakları Yönetimi: Türkiye’de Yayınlanan Dergiler Üzerine Bir Araştırma**, İşletme Araştırmaları Dergisi, 2015, 7(3), 123-142.
 - SAVCI, İ.; **Yenilik, Yönetim ve İnsan Kaynakları**, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011.
 - SELAMOĞLU, A.; **Küreselleşme Sürecinde İnsan Kaynağı**, Kurtuluş Ofset Basımevi, İstanbul, 1998.
 - SOLMUŞ, T.; **İş Yaşamında Duygular ve Kişilerarası İlişkiler**, Beta Yayınevi, Ankara, 2004.
 - ŞENATALAR, F.; **Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler**, İstanbul, İ.Ü. Kitabevi, 1978.
 - TAHİROĞLU, F. (ed.); **Ernst Young Düşünceden Sonuca İnsan Kaynakları**, İstanbul, Hayat Yayınları, 2002.
 - TELİMEN, O.; **Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler**, İstanbul, Semet Matbaası, 1978.
 - TİMUR, H.; **İş Değerlendirmesi ve TCDD Genel Müdürlüğü Örneği**, Ankara, H.Ü. İ.İ.B.F. Yayınları, 1992.
 - TİMUR, H.; **İş Ölçümü, İş Planlaması, Verimlilik**, Ankara TODAİE Yayınları, 1984.
 - TORTOP, N.; **Kamu Personel Yönetimi**, Bilim Yayınları, Ankara, 1987.
 - TORTOP, N., İŞBİR, E. G., AYKAÇ, B.; **Yönetim Bilimi**, Ankara, Yargı Yayını, 1993.
 - TUTAR, H. ve YILMAZ, M.K.; **Genel İletişim Kavramlar ve Modeller**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2005.
 - TUTUM, C.; **Personel Yönetimi**, Ankara, TODAİE Yayınları, 1979.
 - ÜNSAR, A.G., **İnsan Kaynakları Yönetimi ve Çağdaş Güncel Konular**, Paradigma Akademi Yayınları, 2015.
 - ÜSDİKEN, B.; WASTI, S.A., **Türkiye’de akademik bir inceleme alanı olarak personel veya “insan kaynakları” yönetimi 1972-1999**, Amme İdaresi Dergisi, 2002, 35(3), 1-37.
 - YILMAZ, C. **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Etap Yayınevi, 2010.
 - YALÇIN, S.; **Personel Yönetimi**, İstanbul, İ.Ü. İşletme Fakültesi Yayınları, 1988.
 - YELBOĞA, A.(Editör); **Yönetimde İnsan Kaynakları Çalışmaları**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
 - YÜKSEL, Ö. **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Gazi Kitabevi, Ankara, 1998.
- İngilizce Kaynaklar:**

- ADLER, J.A. ve GHADAR F.; PIEPER R. (ed.); **Strategic Human Resource Management: A Global Perspective; Strategic Human Resource Management: An International Comparison** içinde, Berlin de Gruyter, 1990.
- ASH, Mary Kay, **On People Management**, Futura Publications, London, 1985.
- BEARDWELL, I.; “ The New Industrial Relations? A Review of the Debate”, **Human Resource Management Journal**, Vol. 2 No.2.
- BEACH, D.S.; **Personnel: The Management of People at Work**, New York, McMillan Publishing Company, 1985.
- CASCIO, F. W.; **Managing Human Resources**, New York, McGraw-Hill Book, Company, 1984.
- CLEGG, S. R., C. HARDY, W.R. NORD; **Handbook of Organization Studies**, London, Sage Publications,1995.
- COLE, Kris, **Crystal Clear Communication**, Prentice Hall, England, 2000.
- COOKE, R. ve ARMSTRONG M., “The Search for Strategic HRM”, **Personel Management**, December, 1990.
- DAVID, U., WAYNE B., **THE HR VALUE PROPOSITION, 1 edition, Harvard Business School Press, 2005.**
- DECENZO, D.A.; ROBBINS, S.P.; **Human Resource Management**, New York, John Wiley&Sons Inc., 1994.
- DESSLER, G., **Human Resource Management**,14th Edition, 2014.
- DICKEN, P., **Global Shift: Transforming the World Economy**, Third Edition, London, Paul Chapman, 1998.
- GRATTON, L. (1997), **Tomorrow People, People Management**, 24 July 1997.
- GOLDEN, K.A.; RAMANUJAM, V., **Between a dream and a nightmare: On the integration of the human resource management and strategic business planning processes**, Human Resource Management, 1985, 24(4), 429-452.
- GOMEZ-MEJÍA, L.R.; BALKIN, D.; CARDY, R.L. , **Managing Human Resources**, (6th Edition), Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2010 .
- HELD D. et. al, **Global Transformations**,; Polity, Cambridge, 1999.
- HOLLOWAY, J.,LEWIS, J., MALLORY, G.; **Performance Measurement and Evaluation**, London, Sage Publications, 1995.
- JOSHI, M., **Human Resource Management**, 1 edition, Denmark,Ventus Publishing, 2013.
- LOSEY, M., **The Future Of Human Resource Management: 64 Thought Leaders Explore The Critical Hr Issues Of Today And Tomorrow**, 1 edition, Wiley, 2005.
- LUSSIER, R.N.; HENDON, J.R., **Human Resource Management: Functions, Applications, and Skill Development**, 2nd Edition, 2015.
- MANDY, R. W.; **Managing Human Resources**, New York, McGraw-Hill Book Company, 1984.
- MARCHINGTON, M., **Human resource management (HRM): Too busy looking up to see where it is going longer term?**, Human Resource Management Review, 2015, 25(2), 176-187.
- MARCHINGTON, M. and GRUGULIS, I.; **Best Practice Human Resource Management Perfect Opportunity or Dangerous Illusion**, İPD, 1999.
- MATHIS, R.L.; JACKSON, J.H., **Human Resource Management**,13th Edition, 2010.

- MAURICE, M. ve SORGE, A. (eds.); **Embedding Organizations Societal Analysis Of Actors, Organizations And Socio-Economic Context**; 2000; John Benjamins.
- MENDENHALL, M., G. ODDOU; **Readings and Cases in International Human Resource Management**, Third Edition, South-Western College Publishing, 2001
- MITCHELL, D.J.B., **Human Resource Management An Economic Approach**, Boston, PWS Kent Publishing Company, 1989.
- MONKS, J., “The Union Response to HRM: Fraud or Opportunity”, **Personel Management**, September, 1994.
- OLIVER, N. ve WILKINSON, B., **The Japanisation of British Industry**, Blackwell, Oxford, 1992.
- PIERCE, J.L. ve NEWSTROM, J.W.; **Leaders and the Leadership Process**, McGraw Hill, USA, 2008.
- PFEFFER, J. ; **Seven Practices of Successful Organizations: Building Profits Through People; The Human Equation**, 1998, Boston, Harvard Business Press.
- RAYMOND N.; HOLLENBECK, J.; GERHART, B.; WRIGHT, P., **Human resource management : gaining a competitive advantage**, (7th Edition), McGraw-Hill/Irwin, 2010.
- ROBERT L.; JACKSON, M.; JACKSON, J.H., **Human Resource Management**, (12th Edition), Thomson Learning, South-Western, 2008.
- QUINN, R.E., FAERMAN, Sue R., THOMPSON, M.P. ve MCGRATH, M.R.; **Becoming a Master Manager**, John Wiley and Sons, Inc. USA, 2003.
- SCHUTZ, W.; **The Human Element Productivity, Self-Esteem and the Bottom Line**, Business Consultants Network, Inc., San Francisco, 2005.
- SISSON, K., “In Search of HRM”, **British Journal of Industrial Relations**, Vol. 31, No. 2, 1993.
- SMITH, C. ve MEISKINS, P. (1995) ‘Systems, society and dominance effects’, **Work Employment and Society**, Vol. 9, No. 2, pp.241-267.
- STOREY, J., “HRM In Action: The Truth Is Out At Last”, **Personnel Management**, 1992.
- TORRINGTON, C.D.; **Personnel Management**, London, Prentice Hall International Inc.,1985.

Web Siteleri:

- www.businessstomorrow.net/iky
- www.insankaynaklari.com
- www.humanitas.com.tr
- www.mcozden.com
- www.insanveemek.com
- www.shrm.org (society for human resources management)
- www.amanet.org (american management association)
- www.workindex.com
- www.kpmg.nl
- www.hrexecutive.com
- www.er-hr.com
- www.ahrd.org (academy of human resource development)
- www.hr.com
- www.strategichr.com
- www.hronline.com
- www.hradvice.com
- www.hradvisors.com
- www.chiefexecutive.net
- www.workforce.com
- www.kariyer.net/
- www.yenibirisi.com/
- www.secretcv.com/
- www.kariyerzirvesi.com/
- www.iskur.gov.tr/

[http://www.hrdergi.com/tr/haberler/haftanin-konusu-konugu/insan- kaynaklari-yonetiminde-yeni-trend-yetenek-yeterlilik-yonetimi/2828.aspx](http://www.hrdergi.com/tr/haberler/haftanin-konusu-konugu/insan-kaynaklari-yonetiminde-yeni-trend-yetenek-yeterlilik-yonetimi/2828.aspx)

<https://hbr.org/topic/human-resource-management>

<http://2012books.lardbucket.org/pdfs/beginning-management-of-human-resources.pdf>

<http://www.csb.gov.hk/english/publication/files/e-hrmguide.pdf>

http://samples.jbpub.com/9781449653293/27829_CH01_003_032.pdf

http://archive.mu.ac.in/myweb_test/M.Com.%20Study%20Material/Human%20Res.%20Management%20-%20M.%20Com%20-%20I.pdf

<http://www.tobb.org.tr/EgitimveKaliteMudurlugu/Documents/Akreditasyon/Egitimler/%C4%B0NSAN%20KAYNAKLARI%20Y%C3%96NET%20-%20M.%20BOSTEM%20-%20SA.ppt>